

● ARXIUS/biblioteca de monografies locals

Conversa amb el senyor Domènech i Fargas

La seva biblioteca de temes monogràfics és la més important de Catalunya

L'estudiós terrassenc Josep Maria Domènech i Fargas, d'uns esplèndids 82 anys, ens va rebre a primers d'octubre d'aquest any a la seu del que és, sens dubte, el millor i més documentat arxiu biblioteca de Catalunya pel que fa al nombre de registres de documentació i monografies locals, recollides i datades durant tota una vida de dedicació i interès pel coneixement específic dels pobles i ciutats del Principat, a més d'Andorra i la Catalunya Nord. L'arxiu del senyor Domènech i Fargas ha crescut tant en volum i documentació, que sobre l'originari espai dedicat a allotjar aquesta importantíssima biblioteca privada, un àtic del carrer Major de Terrassa, ha hagut de llogar un altre pis del mateix immoble per eixamplar els serveis i mantenir en perfecte ordre el conjunt del riquíssim patrimoni bibliogràfic actual.

El senyor Domènech i Fargas va iniciar la biblioteca molt aviat, quan no era gens fàcil dedicar-se a tasques culturals relacionades amb la cultura catalana, i tot plegat com a conseqüència d'una sèrie de factors que van influir força sobre el seu interès per la documentació i la història del país. Aficionat de sempre a la geografia, Domènech i Fargas va estudiar peritatge mercantil i de ben jove va començar a treballar a L'Anònima, una de les principals empreses de filatura de llana de Terrassa. Poc temps després va rebre la missió d'encarregar-se de la part comercial i administrativa d'una nova empresa filial que s'havia d'obrir a Barcelona, i aquest fet va fer que prodigués les seves visites a les llibreries de vell de la ciutat, sempre a la recerca de llibres que curullessin la seva innata curiositat pel país. Jove amic de l'advocat Grases de la Ciutat Comtal, freqüentar-lo va acabar de perfilar la seva personalitat intel·lectual preocupada per la història. De l'advocat Grases va aprendre molt dret mercantil i un entusiàstic amor per les monografies de caràcter local que aquest prohom tenia en gran nombre ja que aleshores

disposava d'una biblioteca amb més de 30.000 volums. Aquells anys van ser molt fecunds en el descobriment de nous llibres i en la tasca de bastir la biblioteca, fins al punt que a la mort de l'advocat Grases, aquest va disposar que tots aquells llibres dels quals havien parlat en les seves llargues converses i totes aquelles peces de col·lecció que Domènech i Fargas no tenia, fossin lliurades al jove amic. Més tard, Domènech i Fargas va poder adquirir als descendents de l'advocat una altra part d'aquella cobejada biblioteca que tenia algunes exemplars d'extraordinari valor. Des d'aleshores i fins ara, recercant entre llibreries de vell, antiquaris i entitats de tot tipus, el senyor Domènech ha reunit més de 30.000 volums entre llibres i opuscles perfectament registrats i fàcilment localitzables en la que, segons els entesos, és la primera biblioteca privada de Catalunya pel que fa al nombre de monografies de caràcter local reunides en una sola unitat.

Durant molts anys el senyor Domènech va ser també el patró de la Fundació Salvador Vives i Casajuana i membre de la Comissió Permanent de les Assemblees Intercomarcals d'Estudiosos (des de l'any 1971), on va poder establir un contacte estret i fructífer amb l'insigne geògraf i historiador Josep Iglésies, amb qui va col·laborar molts anys. Més tard va ser secretari i coordinador de les Assemblees Intercomarcals, i fruit d'aquest treball, el senyor Domènech disposa del probablement millor arxiu documental sobre la

història, els objectius i la tasca desenvolupada per aquest moviment assembleari d'estudiosos que ha estat en l'origen de molts dels centres d'estudis que es reparteixen per la geografia catalana.

Josep Maria Domènech i Fargas va ser reconegut l'any 1986 com a terrassenc de l'any i uns quants anys després (2001) va ser guardonat amb el Premi Jaume I d'Acció Cívica per la seva tasca "d'activista cultural i pel treball que li ha representat durant prop de cinquanta anys la formació i el manteniment d'aquesta biblioteca monogràfica". El sen-

yor Domènech és soci del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, entre moltes altres entitats d'aquestes característiques.